

3683. 1934. június 19. vegyes
egyh. /

3878. 1934. december 21. tétel
egyh. /

4028. 1935. május 22. történeti
átbír. /
Erdőgy. Bihar

1916. nov. 28. ref.

FERENC SZÉNYI M. KIR. TISZA ISTVÁN TUDOMÁNYEGYETEM
 JOG ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARA.
 ÉVK: 1935 MÁJ. 21.
 870 szám. Előirat: _____
 1934-1935 Utóirat: 926/1934-5

kelt jog és me
 Károlyi

Tyénnyel! Kinyvs. Szepesdy.

Békés, 1935. máj. 24

Bírálatra kiadva:

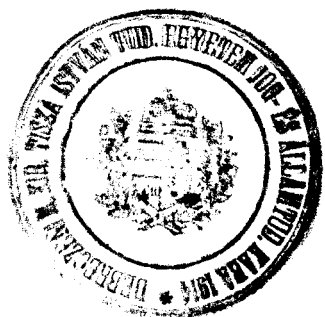
Tyénnyel

Mélt. S. Kovács Andor és

S. Tephre Gyula

egy. ny. 2. számú munkánk

Debrecen 1935. május 21-én.

S. Tephre Gyula
 c. i. dékán.

Doktori értekezés.

Büntetőjogról.

Beadta: Császár Kálmán

Rablásról.

Forrásk:

Dr. Augyal Pál: A rablás és csarolás.

Dr. Augyal Pál: Rablás.

Balogh István: Rablásnál erőszak

Degré Miklós: Rablás

Finkey Ferenc: Büntetőjog.

A 2121

A rablás kialakulása és elhelyezése.

A rablás, mint erőszakos dolozelvéte, ma a vagyon elleni büntetéskönyvek között önálló büntetéskönyvként foglal helyet. Önállósága azonban hosszabb fejlődés eredménye. Sokáig ugyanis, mint a lopás egyik esetét, majd mint személy elleni erőszakot büntetik. Találkozunk olyan büntetőtörvénykönyvvel is, mint Hammarabi törvénykönyve, amely a rablást a betöréssel együtt tárgyalja, ami a mai magánlakásoknak megfelelő

bűncselekmény.

A Carolina vizsont, mint a közbiztonságot sértő deliktumot, a rablást a házasság és gyújtogatás büntetési köze helyezi. A germán népjog az, amely kezdettől fogva külön választja a rablást a lopástól, ésve alatta „tágabb értelemben mindennemű jogellenes birtoklást, mikélt értelemben pedig ingó dolognak jogellenes márt birtoklást való ujist elvételet.”

Ha pedig a magyar jogot vizsgáljuk, akkor látui fogjuk, hogy a mi jogunk már korán külön választotta a rablást a lopástól. Ezt bizonyítja a I. évi törvény I. 15 cime, mely „a

rablókat karóbahuzással vagy kerébbetöréssel, a tolvajokat pedig bitóval rendeli büntetni! Míg az 1843 évi javaslat már a rablás elhelyezése tekintetében is főkéletessé tekintette a rablás elleni büntető törvények mellett a lopás, titkosítást és a toltatott vagyon vissza nem adását szemben a rablás az erőszak és fenyegetés használatával mellett elkövetett két vagyon elleni deliktumokra a rablásra és exarolásra. Ez pedig tárgyalja a két utóbbit egy fejezetben.

A jelenlegi büntető törvénykönyvünk is — a különös rész XXVIII fejezetében — egy cím-

ben foglalja össze a rablást és zsarolást.
Emek az összefoglalásnak a magyararátaul
a két cselekmény elkövetésének közös módja
szolgálat, kéven minket cselekménynek az
elkövetési csköz a személy elleni erőszak
és fenyegetés, ami élesen elválasztja a
főbbi vagyon elleni cselekményektől, más-
részt lényeges ismérveik eltérése ellenére
is rokonságba hozza őket egymással.

Miből tevődik össze a rablás?

Hogy ez a kérdés tisztán állhasson
előttünk, nézzük meg miképpen állapít-
ja meg a törvény a rablás fogalmát.

Fővénykönyvünk a rablásnak három fővé-
nyes fogalmát ismeri illetve határozza meg.

Az első csoportban foglalnak helyet
az egyszerűbb értelemben vett rablási cselek-
mények, amely eképpen van meghatároz-
va „ aki idegen ingó dolgot annak
birtokosától vagy birtalójától ex vagy más
jelenlevő ellen alkalmazott erőszakkal
vagy fenyegetéssel azon céltól von el, hogy
azt jogtalanul eltulajdonítsa.”

A második csoport körébe tartoznak
azok a cselekmények, amelyek akkor van-
nak elkövetve, ha a tetten kapott tolvaj
a lopás véghezvitele vagy a lopott tárgy
megtartása végett erőszakot vagy fenyegetést
használ.”

A rablás harmadik törvényes fogalma végül így van meghatározva „rablásnak tekintetik a lopás, ha oly módon követ-
tezik el, hogy végherzitele céljától valamilyen
nemely értedatlan vagy védelmeire tehetetlen
állapottá helyezték.”

Az első törvényes fogalom szerint
a tettes célja idegen ingó dolog jogtalan
elsajátítása. Ez pedig magában nem más,
mint lopás. E célnak az eszközeül ~~valamilyen~~
erőszak vagy fenyegetés, amelyet
a tettes a dolog birtokosa vagy birtolója
vagy más jelenlevő személy ellen alkalmaz.

A második fogalmi körben pedig
a lopás rablásnak tekintetik akkor, ha

a lopást a tettes még be nem fejezte, avagy az idegen ingó dolgot már magához vette, de még az előbbinél a lopás véghezvitel végett, utóbbinál pedig a lopott dolog megtartása miatt károsít erőszakot vagy fenyegetést.

Ha pedig a harmadik törvényes fogalmát vizsgáljuk a rablásnak, akkor ott, valamely személynek az öntudatlan vagy védelmeire lehetetlen állapotba helyezésére miatt minősül a lopás rablásra.

Ichát a rablásnak mindhárom törvényes fogalmában közös ismérvekkel találkoztunk. Ott van mindenképpen a lopás tényálladéka a maga teljességében.

Emek a tényállásoknak sikeres megvalósítása érdekében mindenik fővégső fogalommal bizonyos eszközökkel is találkoznak. Itt estben az eszköz ugyanaz, eltérés csak ott van, hogy míg az első esetben az erőszak vagy fenyegetés a lopás megkezdése előtt, addig a második esetben a lopás közben vagy éppen annak a befejezése végett talál alkalmazásra.

Az második esetben a dologelvével céljából, valamilyen személynek öntudatlan vagy védelmére tehetetlen állapotba helyezését, mint eszközt mintén a lopás megkezdése előtt kell alkalmazni.

Mind az három esetben a Formálás

kedvös irányú. Főmódost intés a tettes valószínűleg
ingói dologra vonatkozó tulajdonjog illetőleg
bírók ellen, de egyetöben főmódost intés
a tettes valószínűleg személy ellen is.

A dologelvetés és személy elleni erőszak
egyenértékű elemei a rablásnak, de alappi-
távként és célját tekintve, mivel elsősorban
a vagyont fűmádja, uralkodó felfogás
mint a vagyoni jogok ellen irányuló
deliktumok körében, mint dologi jogok
elleni büntetőkezelések egyik alapja meg-
beosztást a büntető törvénykönyvben.

A rablásnál, mint önmegvédett delik-
tumnál a gerinc mindig a lopás törvé-
nyes fűnyallatás, amely aréttal meggyát

a rablás keretébe, hogy a dologelvételel nemely
elleni erőszak alkalmaztatik. Tagyis a ^{rablást} ~~lopást~~
nem lehet sem minönített lopás, sem a minön-
ített nemelyes rabadság keretébe beilleszteni,
hanem ez egy teljesen önálló bünselekmény.
Ezt bizonyítja különben az is, hogy a köz-
életben külön elnevezéssel, mint „rablás”
jelöltetik meg.

Másoldatról viszont igen fontos
következmenyei is vannak annak, hogy
a rablás más mint a lopás. 1. Iggyetből
kifolyólag olyankor is megállapítható a
rablás, amikor a dologelvétele csak kihá-
gának minönühe. 2. A rablás akkor
sem len indítványra üldözendő, amikor

különbén a lopási paragrafus szerint az
annak tekintetnék.

Észközcselekmények.

A rablást tehát önálló összetett
cselekménnyé az teszi, hogy a cél és az
eszköz okozati összefüggésben van egy-
mással. Lél a dolozelwétel, eszköz pedig
két esetben az erőszak vagy fenyegetés, harmadik
esetben valamely személynek öntudatlan vagy
védelmére tehetetlen állapotba helyezése.

Kérdés hogyan állunk ezen eszköz
tevékenységekkel, vagyis, miképpen hatá-
rozza meg ezeknek a fogalmát a törvény.

Mit ért erőszak alatt a Törvény? Erre a Törvény feleletet nem ad, mivel az erőszak fogalmát nem határozza meg. Így csak bizonyos következtetéssel állapíthatjuk meg, hogy mi ellen kell irányulni az erőszaknak, vagy továbbá milyen mérvűnek kell annak lennie. De néhol maga a Törvény is elí-
gazit, így pl a rablással elkövetett testi sértésnél már utbaigazítást ad a Btk 349§ 2. pontja.

Az erőszaknak — a Törvény azon szavaiból, hogy kifejezetten börtökost, bírslatöt vagy más jelenlevő személyt említ, abból az következik, hogy annak — személy elleni erőszaknak kell lenni.

Csupán dolog ellen alkalmazott erőszak, vagy bár személy ellen, de dologon keresztül alkalmazott erőszak nem alkalmas arra, hogy a dologelvétele, a lopást átöröge a rablás kértébe.

Nem nyilatkozik a törvény az erőszak mértéke tekintetében sem, de a rablás önálló jellegét következik, hogy annak olyanak kell lennie, mint amely képes a sértett akaratát legyűgöeni sennek következtében túri dolga elvételeit vagy éppen ő kényserült átadni.

Az erőszak gyakran testi sértéssel van kapcsolatba. Itt már törvényes rendelkezés — a Btk 349.§. 2. — igazságot el bennünket. E paragrafus szerint a

súlyos testi (testi) sértéssel kapcsolatos rablás
esetében minősített rablás állapítandó meg.

Nem nyilatkozik azonban a Fővárosi rend-
elkezés a könnyű testi sértés esetében.

A könnyű testi sértés esetében is
megtorlás förténhetének úgy, hogy vagy hel-
maxatban foglaltatának össze a rablással,
amely esetben ex magna után vonná a
rablás büntetési maximumának feleme-
lését. Éppen, azért helyesebbnek mutat-
kozik, ha a könnyű testi sértést beolvast-
juk az erőszak fogalmába, mivel a
testet érő erőszak alkalmazása legtöb-
nyire a sértett kisebb-nagyobb testi sérelmét
okozza.

„ A sértésre gyakorolt hatás szem-

portjából — mint ezt Isaac helyesen mutat-
ja ki — az erőszaknak még csak külön-
bözethető meg: a., midőn az erőszak a
sértett testi erejének használatában nyugóxi-
le (megkötés, földreperés), b., midőn
a sértett testi erejének használatában
illetve lelki erejében bűntja meg s teszi az
ellenállásra képtelenné (megreállítás), c.,
midőn a tettes türelmet mutatva a sértet-
tet az ellenállás reménytelenségéről győzi
meg és végül d., midőn a tettes a meg-
kezdett erőszak folytatására való elszánt-
ságával a sértetben az ellenállás veszé-
lyességének hitét kelti. Hogy a sértett
nem téved-e a támadás erejében, az
közömbös sennyiben az erőszak kisebb

foka is elég a rabláshoz, feltéve, hogy az a
sértetben a bünyöző hatást előidézte. Az
erőszaknak tehát nem önmagában, hanem
a sértethez való viszonyában kell vis abso-
lutának lennie."

Nemcsak erőszakkal, hanem bizonyos
esetekben fenyegetés alkalmazásával is el-
követhető a rablás. Nem minden fenyegetés
alkalmas azonban arra, hogy a megfá-
mordottnak oly fokú félelmet keltsen, amely
akaratát, ellenállását teljesen megvénytse.
Csak olyan fenyegetéssel követhető el rablás
melynek tisztán a tettes akaratán múlik,
hogy a fenyegetést axommal beváltsa
és a kilátásban helyezett eredmény
nyomban megvalósuljon. Tehát kell a

a közvetlen elkövetés lehetősége a tettes akaratától függően és az ennek bekövetkezésétől a megfenyegetetben fellépő oly fokú féltélem, amelynek határa alatt az a javainak védelmétől eldől.

De a fenyegetés fogalmát nemben az erőszak fogalmával a törvény is meghatározza és persze a 347 §-sában a "következő" képpén: "Fenyegetés alatt a 344 és 345 §§ esetében oly szellemi vagy testi károsodással való fenyegetés értetik, mely által a fenyegetetnek vagy hozzátartozójának, vagy valamely jelenlevőnek élete, testi épsége, vagyona súlyos veszélynek tetetik ki."

Rablásra alkalmas fenyegetésnél nem elégséges csak egyenrű szóbeli fenye-

getés, ezeköz is kell hozzá, mellyel az el-
hangzott fejegetés axommal bevaltható.
Nem elég annak a kijelentése; leszorom,
előööm. Boxel a kijelentéssel csak akkor
kelteneh alapos félhuet, ha a fettek kerében
ott van a kés vagy ott van a revolver.

Éppen így nem kell félhuet az a egyik
leggyakoribb megjelenési formája a rab-
lónak, amikor a rabló axmal feje-
geti meg a megtámadottat, hogy piúret
adja oda, mert különben életével lakol
(„piúret vagy életet”), ha a kijelentése közben
karba teszi a kezét is így alkalmas az
a menekülésre

Íchát a fejegetésnek súlyosnak
kell lenni. A veszély súlyosságát aképs-

pen határolja körül a törvény, hogy annak az élet, testi épséget vagy vagyont kell veszélyeztetni. Rendkívül nehéz dolog azonban annak a megállapításra, hogy a veszély tényleg súlyos-e. Ez csak in concreto állapítható meg, itt absztrakt mérték nem állítható fel, mert mindig az képezi a súlyos veszélyt, amely a fenyegetésben ilyennek tűnik fel. Mindig azt kell tehát a veszély súlyosságának az elbírálásánál mérni, hogy vajon alkalmas-e a felépítés a sértésben alapos felelősség megjelölésére. Szóval a veszély súlyossága sohasem azon alapul, hogy a fenyegető komolyan akarta megvalósítani vagy sem a selekciós célt. Így fenyegetés lesz az is amikor

valaki töltetlen pisztolyt reggelt a sértett mellének, ha azt a sértett töltöttnak hitte.

A kilátásban helyezett nyírs vesélynek — amint fentebb már írtam — a közvetlen bekövetkezése is nélkülözhetetlen eleme a fenyegetésnek. Igen találóan jegyzi meg itt Fayes, hogy a rablói fenyegetés nem más, mint „kezdődni akart erőszak”, mely mindig kétszen van arra, hogy lecsapjon. Hiszen a fenyegetés csak abban különbözik az erőszaktól, „hogy míg az erőszak embertől eredő személy elleni fizikai erő kifejtés, addig a fenyegetés rendszerint csupán kilátásban helyezése az erőszaknak. Az erőszak az ellenállóerő legyengítésére irányuló oly erő kifejtés, mely az ellenállást

kezárja, a fenyegetés oly veszélynek kitátás-
ba helyezésre, mely ráneheredik az akaratra".

A harmadik eszköztevékenység az
erőszak és fenyegetés mellett abban áll, hogy
valamely személy a lopás végrehajtása végett
öntudatlan vagy védelmére tehetetlen álla-
potba helyeztetik.

Kérdés itt, mi az amit öntudatlan
állapotban levőnek tekintünk?

"Öntudatlan állapotban az van, aki
magát a külvilágot megkülönböztetni
nem tudja" (pl. alvás állapota, teljes részeg-
ség stb.) Mivel az öntudatlan álla-
potban lévő egyes ellenállóerőt kifejténi
nem tud, így dolgai megvédelzésére is képtelen.
Ha pedig valaki ellenállást

fizikai okokból nem tud kifejténi, akkor
áll előtünk „a védelmeire tehetetlen állapotba
helyezés.

Magának az öntudatlan vagy védelmeire
tehetetlen állapotnak a ténye nem jelenti
azt, hogy arra mindenesetben 346§-t kellene
alkalmazni, mint olyan paragrafust, melynek
szövegében ott szerepel az „öntudatlan és
védelmeire tehetetlen állapotba helyezés.” Ha
az így ^{valha} anomalia állna elő minden
olyan esetben mikor az öntudatlan vagy
védelmeire tehetetlen állapotba helyezés erő-
szak alkalmazása mellett történt, ugya-
nis törvénykönyvünk erőszakkal elkövetett
rablásról súlyosabban rendelkezik büntetni.
Nem is alkalmazható az erőszak esetében

más szabály, mint a 344§, mivel lévén a nemiség elleni erőszak ennek a paragrafusnak jellemző ismérve. Hargyis a „BStk.” 346§ alkalmazásának feltétele mindenképp az, hogy az öntudatlan vagy védelmeire tehetetlen állapotban a lopás végrehajtása nélkül erőszak vagy fenyegetés nélkül történt elűzése.

Olyan esetben pedig amikor az öntudatlan vagy védelmeire tehetetlen állapotban nem a tettes ismétlődésé, hanem ő azt csak felhasználja a dolgotól való akadálytalan megőrzésére a lopás egyáltalában nem megy át a rablás körébe, hanem csupán a lopás szabálya nyit alkalmazást.

Miben különbözik a rablás a lopástól.

Rablást önálló deliktumnak véve, abból jelentős különbségek folynak.

A rablás tevékenységi tárgya bővebb, mint a lopás tevékenységi tárgya, ugyanis míg a lopás köréből kíván zárva olyan ingó dolog el tulajdonítása, amely bizonyos értéket meg nem halad, erre a kihágás szabályai nyernek alkalmazást. Ez nem érinti azonban a rablás fővényes fogalmát a tárgy szempontjából, minelfogva felállíthatjuk ezt a szabályt, hogy: a rablás tevékenységi tárgya bármely idegen ingó dolog lehet.

További különbség ott van, hogy

hiába követi el a tettes. BTK 342§ vagy 343§-
ában meghatározott nemű ellen a rablást,
akkor sem válik az kívánatra üldözendő
bűncselekménnyé, mivel ezen paragrafu-
sok rendelkezései csak a lopásra vonatko-
znak.

Az ültöntségeket találunk a rablás
és lopás körött a bűncselekmények mino-
sítésénél is. Az eltérés abban áll, a., hogy
a rablásnál már az egyresi bűntelenség
is elég, b., és hogy, mint előző minősítő
cselekmények csak a rablás és zsarolás
szerepelnek. Mind ezek tehát a rab-
lás önálló jellege mellett Fajuskod-
nak.

Rablás és szarolás közötti különbség.

A vagyon elleni bűncselekmények között mindenesetre a lopás az, amely a rabláshoz legközelebb áll, azonban mégis a szarolással van egy fejretbe fogható. Lopást éppen az teszi rablássá, hogy véghervitelénél erőszakot alkalmaz a tettes. Csak a fizikai erőszak kifejtésénél beszélhetünk rablásról. Magának az erőszaknak a fővény szerint az idegen ingó dolog birtokosa vagy más jelenlété ellen kell irányulnia. Itt tehát az erőszak nem fizikai, az nem személy vagy nem ott jelenlété ellen

irányul nincs szabás. Ilyenkor egyéb bün-
tendő cselekmény, rendszerint szabás kelet-
kezik. Történelemben szabás keletkezett
mindenolyan esetben, amikor az alkalmat-
lan erőszak vagy fenyegetés nem olyan súlyú,
hogy életet, testi épséget, a személyes szabad-
ságot sérti, avagy a fenyegetés nem vál-
tozhat át kizárólag a feltét akaratából
közvetlenül tetté. Szabásról beszélünk
akkor is, ha a fenyegetés nem fizikai,
hanem csak pszichikai, azonkívül akkor
is, ha az a "fájló" ellen irányul.

A szabás célja az anyagi, vagyoni
háson, eszközei pedig az erőszak és fenye-
getés. Tehát ugyanaz, amit mi a szab-
lással megállapítottunk

Mi hát tulajdonképpen a zavarolás?

A rablással megismerő és attól különböző körülmények ismeretével és rendezésével kapcsolatban meg a zavarolás fogalmát.

Itt a különbségek: A rablás idegen ingó dolog erőszakos elvétele. A zavarolás törvény szerinti meghatalomlásában is szerepel a „vagyonai káros” és az erőszakkal és fenyegetéssel történő elkövetés.

A rablással és zavarolással elérhető vagyonai káros mégsem ugyanaz. A rablásnál az erőszakos elvétel tárgya kizárólag idegen ingó dolog lehet. A zavarolásnál minden, ami anyagi értékkel bír. Itt hát nemcsak ingó dolog, hanem minden vagyonai káros. Így pl változó,

kötelezvény, végrendelet aláírása, amelyet a tettes erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerít valakit.

A rablást akkor mondjuk bevégzettnek, ha a tettes az elérni szándékolt idegen ingót birtokába vette. A zsarolásnál nem kell fenyegetés birtokbavétel.

A zsarolás bevégzett, ha a megfélemlített az eszközölt erőszak és fenyegetés hatása alatt, kényszerítésnek engedve, a tettes által (által) elkövetett cselekvésre, vagy elhagyásra magát elhátározza.

A rablásnál közvetlenül az alkalmazott erőszak vagy fenyegetés után, de legfőbbnyör azonnal egyidejűleg áll be az anyagi házon. Az erőszak helye és

ideje mindig egybeesik, az anyagi haszon megszerzésének helyével és idejével. A rablásnál nagyobb időbeli megnevelés az elkövetésnél el sem képzelhető. A zsarolásnál ez nem feltétel. Zsarolást állapítunk meg akkor is, amikor az anyagi haszon nem az alkalmazzott erőszak és fenyegetés helyén és nem ugyan abban az időben kerül a Fettes birtokába.

Zsarolást állapítunk meg ezek szerint, ha a tettes arra kényszeríti áldozatát, hogy egy későbbi időben küldjön el, adjon át, vagy helyezzen el valamit. Ha arra kényszerítik, hogy egy feljelentést vonjon vissza, álljon el egy már folyamatban tett pertől, vagy adjon fizetési halasztást stb.

Fermeletesen a kinyerítés és az élet anyagi háson között is a szarolásnál is mindig meg kell lenni az okozati összefüggésnek.

Az anyagi háson tekintetében még egy lényeges különbség van a rablás és a szarolás közt. A rabló az idegen dolgot saját részére szerzi meg. A szaroló bárki más részére is megkeresheti. Annak, aki az anyagi hásonot kapja nem kell a szarolásnál jelen lenni. Előfordul, hogy arról nem is tud, semmi része sincs az egész bűnsorozatmájában.

A rabló maga veszi el a zsákmányt, a szarolásnál nem kell ezt tennie.

Itt elég a kényszerítés melynek a hatása alatt a megtámadott cselekedni fog.

Az alkoholozott erőszak nem olyan nagymérvű a savolásnál, mint a rablásnál.

Az erőszaknak a savolásnál is kevésbé ellen kell irányulnia, de nem kell, hogy a megtámadott akaratelhátározást teljesen lenyűgözze egy aránylag kisebb fokú erőszak, amely nem tesz ellenállásra képtelenné, más elégreges lehet arra, hogy hatása alatt valaki a tettes szándékai szerint cselekedjék.

A savolásnál a fővénny nem határozza meg és nem kell az élet, testi épség ellen irányulnia vagy súlyos vagyoni veszélyt magában foglalnia,

mint a rablásnál. A zsarolásnál a fenyegetés a megtámadott bármely java ellen irányulhat. Így a beszéket, a jóhírnevet, a családi nyugalmat veszélyeztető fenyegetéssel is lehet zsarolni. Deu eskölni értéket háboríthatatlanságáért a megtámadott igen sokszor nagyobb áldozatokra is hajlandó, mintha vagyont vagy testi épségét érne támadás.

Nem lényeges, hogy a támadó fenyegetését képes volna megvalósítani, vagy komolyan szándékozik-e a használt fenyegetés végrehajtására. Elég ha fenyegetés alkalmas a kívánt cél elérésére, a megfenyegetetben elő tudja

idézni a végrehajtástól való félelmet.

Ezen Főellevőre vonatkozó fenyegetéssel elkövetett szarolás tipikus eset mikor azszal fenyegetik meg az aldozatot, hogy gyermekét, feleségét elrabolják és megölik. Ez különösen Amerikában fordul elő ott egész bandák dolgoznak így.

A vagyoni házon amelyhez a szarolás bűncselekménye folytatás jut, lehet jogos és mégis szarolást állapítunk meg, ha a behajtás módja jogtalan. Nem szabad, hogy valaki egyébként fenálló és lejárt követelést vagy járandóságát erőszakkal vagy fenyege-

téssel szerezze meg, és önbizászkodás
volna és jogbizonytalanságot idézne elő.

Míg a rablás két elemből áll
addig a zsarolás három elemből tevődik
össze, nevezetesen sérti a személyes szabad-
ságot, Továbbá vagyon elleni sugyanak-
kos kizsákmányolási deliktum.

Nem tekinthető ennél fogva hibásnak,
ha a zsarolást akár a személyes sza-
badság elleni bünteselekmények közé
sorozza valamelyik fővénykönyv,
mint ahogy nem hibáztható — általa-
ban az uralkodó felfogás sem —
amely vagyon elleni deliktumnak, vagy
a harmadik felfogás sem, amely az

uzsorával együtt az u. n. kizsákmá-
nyolási büncselekménynek minősíti.

„Amilyen szellemes, éppoly találó is
Lauernek az a megjegyzése, hogy a
brutális rablással, mint „Knabendelikt”-tel
szemben a zsarolás „Kultivierter”, éppen
azt súlyosabb büntetést érdemlő „Belikt”
A rabló rendszerint nem oly veszélyes, mint
a harcra kész zsaroló, kinek inkább az
utolsó fillért is odaadja az áldozat,
csak hogy neve az újságokban ne szerepeljen
vagy nevetség tárgyává ne tétessék.

A rablásnál vis abszolút - fizikai
kényszer kell, míg zsarolásnál vis sou-
pulsíva lelki kényszer is elég.

Galatánau fejéri ki a kitaláltságot

finger, mondva, „hogy míg a szarolás
csak hajlítja, addig a rablás megtöri
az akaratot, azaz a szarolás fényforog,
bár a sértett más megátortást is kifejezhet,
az rablásmal a másikent viselkedés ki van
záva.

A rablásmal rendszerint az erősnek
szerepel eszközként, csak ritkán használ
a # tettes fenyegetést. A szarolásmal vi-
szont leginkább az fenyegetés az kétségse-
rités eszköze.

Mindenek különbségek ellenére is
adódna az gyakorlatban esetek,
amelyeknél nehéz elbírálni, hogy a tett
rablás vagy szarolás-e.

A rablás minősített esetei.

Rablással a minősítő körülmények értékelése a legkülönbözőbb lehet, mégis a gyakoribban előforduló minősítő okok a következők: Csaknem minden törvénykönyvben minősítő körülmény a visszaesés, de a leggyakoribban "évényesítő" minősítő ok az erőszak vagy fenyegetés eredményeként beállott súlyos testi sérülés vagy halál.

Sok törvénykönyvben minősít a rablás elkövetése alkalmaival használt fegyverviselet pol német, olasz, osztrák BtH-ban a gyakori minősítő okul szolgál a rokkantságok, balesetek, balesetek elkövetése pol spanyol, portugál, osztrák BtH-ban stb.

Nemely törvénykönyvek akkor is minősít-
tenek, ha a teljes ábrukában követte el
a tablást pl spanyol, norvég, olasz stb.

Találkozunk olyan esetekkel is, amikor
az elkövetés helye is minősít (pl holland,
portugál, spanyol, német) További gyakori
minősítő ok az elkövetés ideje pl valaki
éjjel követte el a tablást.

De nézzük meg mit szoktak az
okok nálunk, amelyek a minősítés alap-
jait szolgáltatnak.

Nálunk a minősítő körülmények-
nek két csoportjával találkozunk 1, viz-
szersés. 2, a törvényben meghatározott
súlyos esetelemények kapcsolódása a tabláshoz.

A vizszerés alapján akkor minősül a rablási esetelemény „hasarolás miatt más meg volt büntetve és emiatt utolsó büntetésének kiállása óta tör kö még el nem telt.

Ugyis a minősítés feltételei ugyanazok, mint a lopás minősítéséi feltételei, csak azokkal a különbséggel, hogy itt elengedő a tettes egykori büntettség is. Előző eseteleményként pedig csak a rablás és hasarolás szerepelnek.

A második csoportját — büntetőtörvénykönyvünkben — a minősítő okoknak azok képezik, amikor a rablási eseteleményekkel kapcsolatban és azokkal örne-

függően azok súlyos cselekmények is járhatnak.

Itt azonban ilyen súlyos cselekmény van, amely a rablás minősítését maga után vonja. Ezek pedig a következők a, súlyos testi sértés b, szándékos emberölés kísérlete, c, a szándékos emberölés.

Súlyos testi sértésnél mivel a törvény kivételt nem tesz, ennélfogva a súlyos testi sértés büntetése kívül a súlyos testi sértés vétségére is minősít. Hozzátartozik a minősítésnél az alsó határ a súlyos testi sértés vétségére, mert a könnyű testi sértés még beleolvad az erőszak fogalmába, viszont az egyikösség meg nem tartozik a szándékos emberölés vagy annak kísérletébe.

Fogy a rablás és gyilkosság esetében anyagi
hálmavevővel állunk szembe.

A felsorolt három minősítő körülmény-
nek azonban olyan okra is viszonyban kell
lenni a dologelvéttel, mint amelyet a
rablás fogalma megkíván. Fogy nem fog
minősítő okként szerepelni az említett
három körülmény akkor ha azt a tettes
nemzetileg célját követte el. Tehát
mint magánál az alapcselekmény mi-
nősítésénél is a legteljesebb mértékben fenn-
áll az a szabály, hogy a részlelmény-
nek és az eszközcselekménynek közös
okozati összefüggésben kell egymással
állnia.

A rablás megtorlása.

A rablás a magyar büntető törvénykönyvnek egyik legmagasabb büntetéssel sújtott bűncselekménye. De a rablás nemcsak nálunk büntetetik igen súlyos bírárral, hanem mindenütt a föbbi modern államokban is.

De a súlyos büntetés teljes mértékben indokolt is, mivel a rablás fényálladéka, két igen fontos érdekét érinti foglalat magában és pedig: testi és lelki, testi épségének, s ezzel egyidejűleg a vagyonhoz, magántulajdonhoz való jogot és durva erőszakkal támad a

hársadalom rendje ellen is.

Régi jogok még sokkal jobban büntették a rablást, mint ahogy szigoruan büntették a lopást is. Hiszen abban az időben, ha mégis különböztették a rablást a lopástól, nem tekintették azt egyet-nek, mint a lopás minősített esetének. Hogy a régi korban, miért büntették oly súlyosan a rablást, melynek elkövetője rendszeren halállal bünhődött, az igen könnyen érthető.

Ennek a korának a jogbiztonságát ugyancsak össze sem hasonlíthatjuk a maival, ennek a megvédésére szigorú eszközökre volt szükség.

Hülyénösen olyan bűncselekményekkel szemben,
mint a rablás, amely nyíltan szált szemben
a társadalom jogrendjével. Ezt a nyílt
társadalmat annyira fontos ismerőnek tekin-
tették a régi büntető jogokban, hogy egyenesen
ebben látták a lopás és a rablás közötti
különbséget. Találunk olyan esetet is,
mint a germán jog, amely a rablás fo-
galmaát a nyílt dologelvéttellel azono-
sította.

De nézzük milyen is nálunk
jelenleg a rablás büntetése? Mely paragra-
fusokban vannak lefektetve ezen
bűncselekmény sanctiói?

Ezek a paragrafusok a következők:

Btk. 348§, 349§, 354§-rai és a II. Biv. 3.§-ra
„A Btk. 344 és 345§§-raiba ütköző
rablás öt (5) évtől, - tíz évig terjedhető” fegy-
házzal, a 346§ esetében pedig öt évig
terjedhető fegyházzal büntethetik”. Ekiéppem
rendelkeznek a Btk 348§.

A minősített esetekről pedig a
Btk 349§ szól, melybenint ennek a
büntetésre „tíz évtől-tizenöt évig terjed-
hető” fegyházzal a rablás, de, „ha a
rablással szándékos emberölés kísérlete,
vagy súlyos testi sértés is követett el, vagy
ha szándékos emberölés is követett el;
az utóbbi esetben azonban a bünte-
tés életfogytig tartó fegyházzal leendő.”

A Btk 354b. szerint, a rablás bűntette esetében, a szabadságvesztés büntetésen felül hivatalvesztés és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése is kimondható illető kimondandó!

A pénzek mellékbüntetésként való kiszabásáról a II. Bv. 3b. intézkedik, mely annak kiszabását kötelezővé teszi.

A rablásnál értéktartalma nincs. Akár 50 f., akár 5000. P. elvételéről van szó az egyaránt rablás lesz, ha annak a véghezvitelénél a tettes erőszakot vagy fenyegetést alkalmazott.

Egy másik fontos alapelv, hogy a rablás mindig csak számszerűen

követhető el. Itt gondatlanságról szó-
sem lehet.

Étek mind olyan rendelkezések,
amelyek azt bizonyítják, hogy ma is
meg van a fővépés mód a rablári
bírszékmenyek népori megtartására.

Szükséges is, hogy ez így legyen,
mert a rablári elkövetésénél a tettes
szabotázson és leggyakrabban nem
a sértett testi vagy értelmi jogjait
hátszólja ki, hanem nyiltan, erőszakkal
költségek és a legnagyobb mértékben
veszélyeztetni, úgy a testi épséget, mint
a vagyont sértetlenségét.

DEBRECENI EGYETEM KÖNYVTÁR
B162, 193 gyarapodási napló